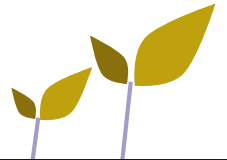

ภาคตลาดทุนทั่วโลก

พนักกำลังเดินทางจับเคื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน
ในเวที UN SSE Global Dialogue 2018

นริรัตน์ สันธยาติ
ฝ่ายพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เดือนพฤศจิกายน 2561

เมื่อวันที่ 23 ตุลาคมที่ผ่านมา
**UN Sustainable
Stock Exchanges
(SSE) Initiative**
จัดการประชุม UN SSE
Global Dialogue 2018

เป็นส่วนหนึ่งของงาน UNCTAD
World Investment Forum ซึ่งเป็น

เวทีแลกเปลี่ยนแนวความคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างผู้นำตลาดหลักทรัพย์และตลาดทุนทั่วโลก ณ กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สะท้อนถึงความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนในเวทีโลกที่ทุกภาคส่วนกำลังผนึกพลังร่วมกันขับเคลื่อนสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (UN Sustainable Development Goals: SDGs)

การประชุม SSE Global Dialogue ครั้งนี้ มีผู้นำจากตลาดหลักทรัพย์และหน่วยงานกำกับดูแลในภาคตลาดทุนทั่วโลกมาเข้าร่วมและประสบการณ์ร่วมกัน โดยมีประเด็นสำคัญที่ว่า ตลาดหลักทรัพย์ควรทำงานร่วมกับภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบริษัทจดทะเบียน ในเรื่องการส่งเสริมให้ผู้ลงทุนมีทางเลือกในการลงทุนที่ยั่งยืน (Sustainable Investment) เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีกินดีของคนในสังคม และช่วยลดปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กัน ทำให้เกิดเป็นการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

นายพอล แอนดรูว์ เลขาธิการ IOSCO หรือ International Organization of Securities Commissions ซึ่งเป็นองค์กร ก.ล.ต. นานาชาติที่ทำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษโดยเน้นย้ำว่า ภาคตลาดทุนต้องรวมกลุ่มกันผ่านองค์กรเครือข่ายเพื่อ**ส่งเสริมเรื่องการเงินที่ยั่งยืน (Sustainable Finance)** รวมถึงควรพิจารณา**ปรับปรุงกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกันมากขึ้น** นอกจากนี้ หน่วยงานกำกับดูแลและผู้มีส่วนได้เสียในตลาดทุนแต่ละประเทศควรมีบทบาทอย่างจริงจังในการ**ยกระดับคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน**ของบริษัทจดทะเบียนอย่างต่อเนื่อง

การประชุม UN SSE Global Dialogue จัดขึ้นเป็นประจำทุก 2 ปี เป็นการประชุมที่รวมผู้นำของตลาดหลักทรัพย์และหน่วยงานในตลาดทุนทั่วโลก เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาตลาดทุนให้มีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน

นายทิม โมฮิน CEO ของ Global Reporting Initiative (GRI) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่พัฒนา GRI Standards มาตรฐานการรายงานด้านความยั่งยืนที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก กล่าวว่า **บริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่** มุ่งให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนกันมากขึ้น อย่างไรก็ตาม **ธุรกิจ SMEs** ซึ่งคิดเป็น 90% ของจำนวนธุรกิจทั่วโลก ยังต้องการให้มีคู่มือฉบับง่ายสำหรับการรายงานความยั่งยืนในภาคธุรกิจ SMEs นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนมีแนวโน้มจะปรับเปลี่ยนไปสู่รูปแบบดิจิทัลมากขึ้น เพื่อรองรับกับพฤติกรรมของผู้ใช้ข้อมูลในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ในการประชุมยังได้มีการมอบรางวัล **“United Nations Sustainable Stock Exchanges Market Transparency Award”** ให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ ที่ได้รับการจัดอันดับว่ามีบริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนอย่างโดดเด่นมากที่สุด

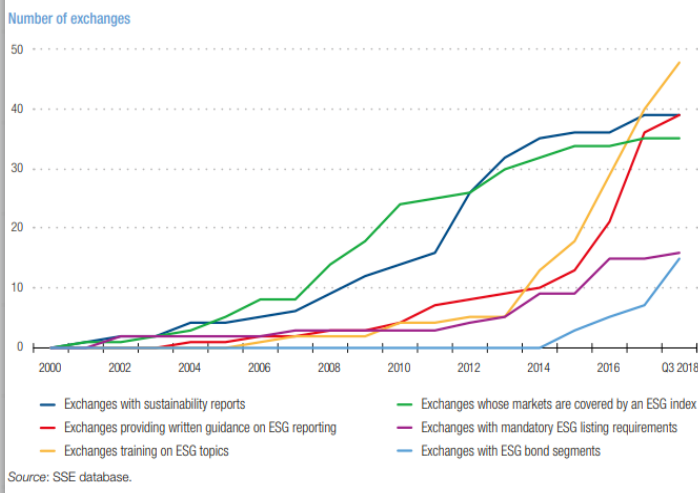
ตลาดหลักทรัพย์ไทยได้รับการจัดอันดับด้านการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มตลาดเกิดใหม่ และเป็นอันดับ 7 จากตลาดหลักทรัพย์ 35 แห่งทั่วโลก

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ไทยยังเป็นตลาดหลักทรัพย์เอเชียเพียงแห่งเดียวที่สามารถติดอันดับ **Top 10** ของตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก

นับเป็นรางวัลที่สะท้อนพัฒนาการในการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนไทยอย่างต่อเนื่องจนที่ประจักษ์ในเวทีโลก

Figure I.3 Stock exchange sustainability activities experience strong growth

จากข้อมูลรายงาน SSE 2018 Report on Progress พบว่า ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น อาทิ การออก green bond เพิ่มขึ้น 3 เท่าจากปี 2016 มีการอบรมให้ความรู้แก่บริษัทจดทะเบียนและผู้ลงทุนในเรื่องความยั่งยืนเพิ่มขึ้น 65% และมีการออกคู่มือและจัดกิจกรรมส่งเสริมบริษัทจดทะเบียนในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนเพิ่มขึ้นถึง 85%

สำหรับในฝั่งของผู้ลงทุนสถาบัน AVIVA ซึ่งเป็นบริษัทประกันภัยขนาดใหญ่ยักษ์ของโลกที่ให้บริการแก่ลูกค้า 33 ล้านคน และเป็นผู้ลงทุนสถาบันขนาดใหญ่ที่บริหารพอร์ตการลงทุนในระยะยาว เปิดเผยว่า ผู้ให้คำปรึกษาด้านการลงทุน (Investment Consultant) เริ่มตั้งคำถามด้าน ESG อย่างจริงจังกับผู้จัดการกองทุน โดยผู้ลงทุนสถาบันที่เป็นลูกค้าของ AVIVA มีข้อคำถามด้าน ESG เพิ่มมากขึ้นถึง 120% แสดงให้เห็นถึงความสนใจอย่างจริงจังของผู้ลงทุนที่พิจารณาเรื่อง ESG ประกอบการตัดสินใจลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับที่ MSCI แชรว่าผู้ลงทุนบุคคลแสดงความสนใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน ESG ของธุรกิจกันมากขึ้น สะท้อนได้จากคำถามด้าน ESG ที่มีเข้ามาจากเดือนละ 3 คำถามกลายเป็นวันละ 10 คำถาม

UNCTAD World Investment Forum

ในงาน UNCTAD World Investment Forum ประจำปีนี้ได้กำหนดให้เรื่อง **“Investing in Sustainable Development”** เป็นธีมหลักในปีนี้ โดยมีการอภิปรายเกี่ยวกับการลงทุน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนว่าจะเป็น **“ทางรอด”** ให้กับภาคธุรกิจในระยะยาว

ในงานนี้ผู้นำจากหลายประเทศได้แสดงถึงศักยภาพที่พร้อมอำนวยความสะดวกต่อการลงทุนจากต่างประเทศ ในหลากหลายธุรกิจ โดยเฉพาะในภาคโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และพลังงานทดแทน (Renewable Energy) ซึ่งยังมีโอกาสในการขยายตัวได้อีกมากท่ามกลางการผันเปลี่ยนสู่ยุค Green Economy

หลายฝ่ายมองว่า **Green Bond** จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต โดยอาจมีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership) ที่ใช้การออก Green Bond ในการร่วมลงทุนและเดินหน้าโครงการระดับเมกะโปรเจกต์ คาดการณ์กันว่าอาจมีการออก Bond ที่ช่วยสนับสนุน SDGs คิดเป็นมูลค่าราว 2 ล้านล้านดอลลาร์ต่อปี อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังมีประเด็นท้าทายเรื่องความโปร่งใสของข้อมูลเกี่ยวกับ Green Bond ที่ผู้ออก Green Bond ควรให้ข้อมูลอย่างโปร่งใสและกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนขึ้นเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถวิเคราะห์และประเมินการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประชุม UNCTAD World Investment Forum จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยมุ่งเน้นให้ผู้นำประเทศ หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันหารือแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนโลกแห่งการลงทุน และร่วมกันหาทางออกให้กับปัญหาหรือประเด็นท้าทายในยุคที่เม็ดเงินลงทุนสามารถเคลื่อนย้ายไปยังทั่วทุกมุมโลกได้อย่างเสรี

ในที่ประชุมยังมีการพูดถึงแนวคิดการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี Blockchain ในการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือสังคม เช่น การนำ Blockchain เข้าไปช่วยในการระดมเงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย รวมถึงติดตามตรวจสอบที่มาที่ไปของเงินบริจาคเพื่อให้มั่นใจได้ว่ากระบวนการมีความโปร่งใสและสามารถนำเงินบริจาคไปสร้างให้เกิดผลลัพธ์ทางบวกต่อสังคมได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ เทคโนโลยี Blockchain ยังช่วยลดตัวกลางในระบบการจัดซื้อจัดหาในภาคการเกษตรทำให้สามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วยมากยิ่งขึ้น เทคโนโลยี Blockchain ยังเข้ามามีบทบาทในกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับทำให้สามารถตรวจสอบที่มาของสินค้าได้อย่างโปร่งใสและนำไปสู่การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น